

zvěstník SKV SOKOL MÜNCHEN

srpen 2018
číslo 2 - ročník XV

Blýskání na časy

■ Vyprávěla mi jednou v práci jedna kolegyně, že se z nějakého důvodu přihlásila do zařízení jménem fitness centrum. Půl roku tam tahala jakási závaží a za tu dobu se jí nepodařilo s nikým promluvit jediné privátní slovo. Sám to mohu potvrdit, chodím hrát squash do sportovní haly, jejíž částí je také jedna novodobá mučírna, a tam spolu lidé také téměř nemluví.

V současných sokolských organizacích se posilovny buď nevyskytují nebo se jejich frekventanti nezúčastnili letošního všesokolského sletu. Již při sletovém průvodu, jehož úžasná atmosféra byla skoro cítit ve vzduchu a opakovaně strhávala i přihlížející, byť tito byli často domovem někde v Šanghaji a neměli ani páru, o co jde, a pravděpodobně i překvapeně zjišťovali, že kromě kontaktů virtuálních existují mezi lidmi ještě kontakty osobní. Opticky to skutečně vypadalo (vím, že je to v současnosti nepravděpodobné), že - hlavně u mimopražských žup a jednot - po pražských ulicích pochodují lidé, které skutečně něco spojuje a kteří jsou rádi, že jsou spolu v Praze a že se neoslovují bratře a sestro jenom z tradice. Skoro mi přišlo líto, že ze sokolské nomenklatury nikdo nepřeskočil svůj stín a nepotvrdil naší jednotě, že k tomu ke všemu také patří, a to v podobě pozvánky, stačilo by - v rámci nulových nákladů - na naší e-mailovou adresu.

Apropos nomenklatura a prominenti: Ti tam také byli, na čestné tribuně, ze které průvod pozdravovali. Prezident republiky sice jako obvykle zazářil svojí nepřítomností, asi opět otevíral někde studánky (je velké sucho), ale jeho místo tentokrát úspěšně vyplnil - lehce znaveně zdravící - zástupce Zahraniční obce sokolské. Osobně mě trochu iritoval jakýsi kněz, stojící vedle starostky. Sokol bývával apolitickou a nenáboženskou organizací. Jinak bylo obsazení obvyklé. Každopádně byl ale nejen průvod, ale samozřejmě i následné předvedení sletových skladeb

před plným stadionem velkým úspěchem i těch na čestné tribuně stojících.

Ono možná není tak úplně negativní, že Sokol momentálně vedou vlastně nesokolové a jimi dosazení úředníci, tedy pokud se jim podaří vytvořit pevné organizační a ekonomické struktury při zachování jakési takési demokracie a transparentnosti. Na tomto základě by pak bylo možné definovat i Sokol navazující na dřívější ideové tradice, kterým se říkalo vlastenectví apod. Termín sice z módy vyšlý, který je ale možné nahradit slovy jako soudržnost, nesobeckost nebo pro mě za mě třeba i národní hrdost, - zde by ovšem bylo nutné si pohlídat, aby bylo na co být hrdý. Zatím chybějící personální vybavení pro tento trochu sisyfovský úkol by mohlo vzejít právě z těch v průvodu pochodujících, kteří to všechno na lokální úrovni možná už vytvořili.

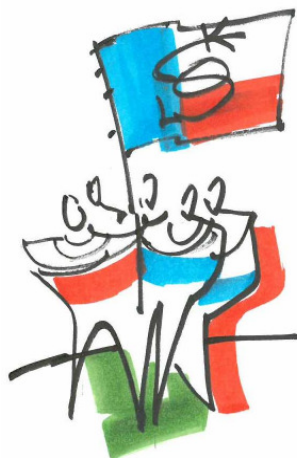
Taková mohutná organizace by v budoucnu mohla být k leccemus dobrá, hlavně pokud se kolem nás odehrají různá - před nedávnem ještě nemyslitelná - katastrofická scénária. Třeba pokud - díky všelijakým Britům nebo Italům nebo Trumpům - skutečně nepřežije Evropská unie, tak se položí karty na stůl a bude se řešit otázka, kdo to všechno zaplatí.

Pak budou zřejmě země Visegrádské čtyřky první, kdo tento spolek opustí, a vzhledem k tomu, že tyto země nedisponují vlastním průmyslem a vlastně ani soběstačnou ekonomikou a také vzhledem k tomu, že ve dvou z těchto zemí reálně existuje lehká diktatura, by se celý vývoj nemusel zastavit ani před jednotlivými státy.

Pak by měla silná, demokraticky orientovaná a nadregionální organizace cenu zlata. Měla by ji i pokud k ničemu takovému nedojde, v což doufám.

Karel Pokorný, starosta (Kpokorny41@aol.com)

Ilustrace: Ivan Plíhal

Ze života jednoty

Pochod Praha-Prčice

sobota, 19. května 2018

Již po čtrnácté letos spoluorganizovala naše jednotka pochod Praha-Prčice, tentokrát s rekordním počtem 251 účastníků na trase Čerčany-Prčice, dlouhé 49 km.

Ani ostatní trasy pochodu si nemohly na nezájem pochodující veřejnosti stěžovat. Pochodu se letos zúčastnilo celkem 24.000 účastníků, kteří si mohli vybrat ze šestnácti tras v délce od 23 do 70 km. Číslo 24.000 je nejvyšší od roku 1983 a svědčí o neklesající popularitě a magické přitažlivosti této události a možná také o tom, že přibývá těch, kteří cestování prstem po mapě či pohodlný výlet motorovým vozidlem mění za turistické škrpály. Jeden z nich je již desetiletí symbolem akce.

Sportovní NEDĚLE

neděle, 29. července 2018

Jediná popršená neděle letošního léta padla v Mnichově na 22. červenec, ve vši smůle den, kdy jsme měli všichni čas účastnit se dlouho plánované sportovní neděle.

Příští neděli už tomu tak nebylo, ale i tak se nikdo, kdo zrovna neodcestoval, nenechal odradit další vlnou vedra. Nicméně zásoba „pravých českých uzenin“ jakožto „pravého českého piva“ (díky vynálezu mnichovského vysokoškolského profesora Carl von Lindeho nazvaném chladnice) ten týden vydržela bez újmy.

Premiéra turnaje v badmintonu byla více než úspěšná, pořadí:

1. **Nikola Scheufler** (foto vlevo),
2. Barbara Scheufler (ani na jednom se nepodepsala únava z těch 15 kilometrů na kole, které urazili z domova),
3. Karel Pokorný.

V následné soutěži **šipek** zvaných darts zvítězila **Jitka Scholz** s 287 body před Drahuší Krajcrovou s 195 body a Karlem Svobodou se 138 body.

Ilustrace: Ivan Plíhal

Sletový průvod

neděle, 1. 7. 2018

Ulice 28. října v 8 hodin ráno...

... a co se dělo o dvě hodiny později:

1) Pózování pro fotografa...

2) Ještě rychle zavolat domů.

3) Zamávat divákům u kavárny Slávie...

4) Zatleskat muzice. A vůbec všem, kdo byli v Praze rádi při tom.

Libri prohibiti

Knihovna \ Library

Knihovna Libri Prohibiti

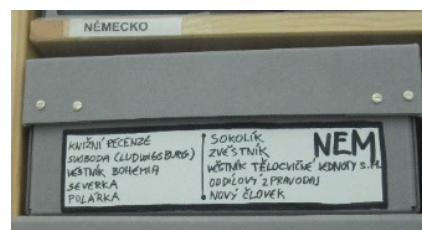
V centru Prahy, na Senovážném náměstí 2 s výhledem na Jindřišskou věž, je sídlo knihovny českého a slovenského samizdatu a exilové literatury Libri Prohibiti. Jedná se o jedinou soukromou veřejně přístupnou knihovnu v České republice.

Když si Jiří Gruntorád počátkem 70. let minulého století sedal k psacímu stroji, aby nařukal 14 kopií tenkrát zakázané Seifertovy sbírky *Morový sloup*, určitě netušil, že se toto dílo stane základním kamenem k největší sbírce samizdatu na světě. K jejímu vytvoření potřeboval Jiří Gruntorád (na snímku vlevo s věstníkem amerického Sokola) několik desítek let, nejprve jako vydavatel ilegální edice *Popelnice*, v které vyšlo během let 1978 až 1989 na 120 samizdatových titulů, od roku 1990 jako ředitel sbírky a dnešní knihovny Libri Prohibiti.

Fond Libri Prohibiti dnes obsahuje na 45.000 mediálních exemplářů, knihy, časopisy, zvukové nahrávky, videa, a jako jeden z pěti českých sbírek byl – díky své jedinečnosti - zanesen do celosvětového registru programu UNESCO Memory of the World (Paměť světa).

Knihovna je přístupna veřejnosti od pondělí do čtvrtka odpoledne, vedle toho pořádá ve svých prostorách veřejně přístupné kulturní akce, literární večery, přednášky, výstavy (momentálně je tu ke shlédnutí výstava fotografií Bohumila Dobrovolského: *Praha 21. srpen 1968 – Okupanti v ulicích Prahy*), promítání filmů apod.

Nevyhazujte, ale předejte

Knihovna Libri Prohibiti hledá staré české a slovenské knihy, noviny, časopisy, oběžníky, věstníky a další tiskoviny s českou a slovenskou tématikou vydávané mimo Československo.

www.libpro.cz

Kdo pomáhal čs. exulantům v Mnichově?

Historie českých a moravských zemí byla po staletí provázána uprchlickými vlnami před neprávem a perzekucí pro rozdílné náboženské či politické smýšlení. Počínaje obdobím po bitvě na Bílé hoře přes 1. a 2. světovou válku až k masovému útěku před komunistickými represáliemi po únoru 1948. Další emigrační vlny následovaly po invazi vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968.

Pro mnoho z tisíců těchto novodobých uprchlíků, nalézajících se v provizorních podmínkách uprchlických táborů v Německu, Rakousku a Itálii, by byly začátky v novém světě mnohem obtížnější bez pomoci humanitárních organizací. Mnichov byl sídlem dvou z nich: evropského zastoupení Amerického fondu pro československé uprchlíky AF CR a Československé kanceláře pro kulturu a vědu.

Foto: AF CR

Americký fond pro československé uprchlíky AF CR

Organizace AF CR vznikla v USA na jaře 1948, bezprostředně po protestu tehdejšího stálého československého vyslance u Spojených národů, dr. Jána Papánka, proti komunistickému převratu. A z iniciativy právě tohoto diplomata (později prezidentem Václavem Havlem vyznamenaného řádem T. G. Masaryka 1. třídy), vznikl Fond jako pomoc pro Čechoslováky, masově prchající po „Vítězném únoru“ ze země. Fond fungoval nejen s podporou Čechů a Slováků, žijících v Americe, Američanů s českými kořeny či lidí sympatizujících s touto zemí. Mezi tisíci sponzory byli i prominentní američtí politici a osobnosti jako kupř. Eleanor Roosevelt, Dorothy Thompson či Marcia Davenport.

AF CR měl sídlo v New Yorku, své hlavní evropské zastoupení otevřela v roce 1949 v mnichovské Reichenbachstraße. Během dalších let vznikly pak ještě asi dva tucty kanceláří AF CR po

Německu, ve Vídni, Salzburku a v dalších evropských i mimoevropských městech. Do roku 1950 uprchlo dle údajů organizace z Československa na 10.000 osob, které potřebovaly střechu nad hlavou, být zásobeny potravinami, oblečením, zajištěny lékařsky i překladatelskou službou a potřebovaly pomoc při vyřizování formalit pro odchod do dalších zemí. O to vše se AF CR prostřednictvím svých pracovníků starala.

Při další uprchlické vlně po srpnu 1968, jejíž počet přesáhl 100.000 osob, se již Fond neobešel bez podpory vlády Spojených států. A od 70. let minulého století podporoval i uprchlíky z dalších zemí Evropy a Asie.

Dnes fond funguje pod názvem the American Fund for Czech and Slovak Leadership Studies a věnuje se projektům pro studenty z České a Slovenské republiky.

Československá kancelář pro kulturu a vědu

K jednomu z prvních spontánních projevů solidarity s československými uprchlíky po srpnu 1968 - v podobě velké finanční sbírky - došlo na zářijovém Frankfurtském knižním veletrhu, z které vyšlo několik set tisíc marek.

A právě z této částky byla zpočátku financována iniciativa českých Němců, kteří v Mnichově koncem září 1968 založili Československou kancelář pro kulturu a vědu (Das Tschechoslowakische Büro für Kultur und Wissenschaft). Kancelář se orientovala na pomoc československým uprchlíkům z uměleckých oborů.

V jejím předsednictvu seděli jak němečtí, tak čeští intelektuálové, kancelář, jejíž adresa byla Marienplatz 1, našla podporovatele v soukromých osobách, ale i organizacích (kupř. v nakladatelství Bertelsmann a západoněmeckém PEN-Clubu), vyplácela finanční podporu, platila oblečení, jazykové kurzy, zprostředkovávala lékařskou pomoc, pracovní místa, povolení k pobytu a pomáhala získat visa do dalších zemí. Právě s její pomocí se dostal do zámoří kupř. spisovatel Josef Škvorecký.

Kancelář ukončila svou činnost v létě 1969.

Hubert F. Schweitzer proti bezpráví

Jak jedna ruská kulka změnil lidský život

„21. srpen 1968 – den, který změnil život všech obyvatel naší vlasti“ zaznělo ondyno z televizního poutače na jednu z nekonečné řady historických dokumentací vysílaných letos Českou televizí. Ale nebyli to jen „obyvatelé naší vlasti“, jak dokazuje životní příběh mnichovského umělce Huberta F. Schweitzera.

Politické uvolnění v době pražského jara přineslo nejen možnost vycestování do dosud nepoznané ciziny, uvolněná atmosféra naopak také lákala k cestě do Československa „cizince“. Mezi nimi je i tehdy dvacetiletý Hubert Franz Schweitzer ze švábského Ulmu, který Prahu poznal již před dvěma lety během krátké návštěvy při školním výletě do východní Evropy. Mimo to z Prahy pocházela jeho maminka, která

byla po válce ze Žižkova vystěhována do Německa. Byla původem z rodiny Stowasserů a možná právě z této rodinné větve pramení Hubertův umělecký talent. Uvolněnou situaci v Československu Hubert uchopí jako příležitost seznámit se s rodnou zemí své maminky osobně, s její kulturou a obyvatelstvem.

V úterý, 20. srpna 1968 se dvacetiletý Hubert F. Schweitzer bez zlé předtuchy vydává na cestu do Prahy. Chce se zapsat ke studiu umění na místní akademii. Jede vlakem, přes Norimberk a Domažlice. Hranice přejíždí vlak Československých státních drah odpoledne, odtud už se sune do Prahy jenom krokem.

Hned druhý den v Praze má v plánu se přihlásit na cizinecké policii. Je 21. srpen 1968 a na úřad už nedorazí. Další měsíce stráví v Československu nepřihlášen – a sice na lůžku fakultní kliniky s prostřeleným břichem kulku z ruské automatické pistole. Ta ho skolila při marném pokusu uniknout do vchodu domu v ulici Anny Letenské (na snímku vpravo o čtyřicet let později tamtéž) neda-leko od budovy Československého rozhlasu...

Když je po třech měsících z nemocnice propuštěn, je bohatší nejen o trauma, které ho bude provázet celý život, o pocit vděčnosti k muži, který ho toho 21. srpna naložil do svého auta a na cestě do nemocnice přišel sám o život, je bohatší o celoživotního přítele v osobě lékaře, který mu v pražské

nemocnici zachránil život. Ale došel již tehdy k poznání, na jak tenkém vlásku lidský život visí a jakým směrem se chce v životě dát.

Umění nakonec vystuduje v Mnichově a v Berlíně, k němu si přibere ekonomii a politické vědy, aby v roce 1992 založil v Mnichově odbornou výtvarnou školu. Ale to už mu je dávno jasné, kde je jeho poslání: V boji proti násilí, válce, ne-spravedlnosti a za smíření.

Angažuje se v Mezinárodní společnosti pro lidská práva a po pádu železné opony i svým svérázně-osobitým způsobem: Na

Václavském náměstí upozorňuje na osud svůj i osud rodiny své matky s transparentem kolem krku a varuje před následky násilí.

Pravidelně na Den lidských práv pořádá s žáky své umělecké školy výstavu „Obrazy proti násilí“. A tím násilím myslí agresivitu všeho druhu.

Ale spravedlnosti, za kterou Hubert Franz Schweitzer celý život bojuje, se nedočká. Alespoň ne od českých úřadů. Když v roce 2010 požádá podle zákona č. 203/2005 Sb. Ministerstvo vnitra České republiky o jednorázové odškodnění za svou invaliditu, je jeho žádost ministerstvem shledaná „zjevně právně nepřipustnou“. Na poskytnutí odškodnění „za zranění příslušníkem některé z okupačních armád“ mají totiž nárok pouze občané České

republiky.

Neboli: Právní stát po česku.

Jitka Scholz

Foto: privat (3), internet (1), autorka (1)

Pozvánka

SKV Sokol Mnichov a SVU Německo

zvou na slavnostní hudební večer u příležitosti
100. výročí založení Československé republiky

Na čaj u Emy Destinové

PONDĚLÍ, 5. LISTOPADU 2018, 19.30 UHR
PASINGER FABRIK, MÜNCHEN

Hudební retrospektiva života slavné primadony
zlaté éry gramofonových desek.

Iris Marie Kotzian (soprán), Ernst M. Friedrich (klavír) a Christoph Weber (doprovází slovem) představí „božskou Emu“ a úseky jejího pestrého života v hudebně-scénickém světě.

Se skladbami Giacomo Pucciniho, Paula Linckeho, Richarda Strausse, Walthera Kollo, Bedřicha Smetany, Paula Wedekinda, Antonína Dvořáka, Emy Destinové, Leo Blecha a dalších.

Vstup volný

Rezervace na adrese: svu-brd-media@gmx.de

Ema Destinová (1878-1930)

Její podobizna zdobí dvoutisícikorunovou bankovku, v soutěži o Největšího Čecha obsadila 26. (mezi ženami 3.) místo, její jméno nese umělecká nadace v Londýně, mezinárodní pěvecká soutěž a je po ní pojmenována jedna planetka mezi Zemí a Marsem. Svět ji dodnes vnímá jako jeden z největších dramatických sopránů 20. století, pro Čechy je mimo to zosobněním českého vlastenectví.

Své mezinárodní renomé získala jako členka Drážďanské dvorní opery, berlínské Státní opery a Metropolitaní opery v New Yorku. Vystupovala v Bayreuthu, Londýně, Vídní, Paříži, byla čestnou členkou Národního divadla v Praze a komorní zpěvačkou při pruském císařském dvoře. K jejím velkým obdivovatelům patřil totiž německý císař Vilém II.

Během své kariéry ztvárnila na světových operních scénách téměř stovku rolí. Zpívala po boku Enrica Carusa, sklízela úspěchy s rolemi od Ruggero Leoncavallo a Giacomo Pucciniho, pod taktovkou Arturo Toscaniniho, v dílech Richarda Strausse, Arturo Rubinsteina, Bedřicha Smetany...

Komponovala a psala básně.

Citáty a názory

Každý člověk by se měl pokusit, udělat svým životem svět o maličko lepším.

Malý lord Fauntleroy

Život je nespravedlivý, ale ne vždy v tvůj neprospěch.

John F. Kennedy

Nevylévej špinavou vodu, dokud nemáš čistou.

Irské přísloví

Program

srpen – prosinec 2018

- čtv. 27.-28.9.** **Konference Krajané v době globalizace**
Národní muzeum Praha, <https://zahranicnicesi.com/>
- ne. 14.10.** **výlet** (cíl podle počasí)
- po. 05.11.** **Ke 100. výročí založení Československé republiky:**
Na čaj u Emy Destinové - Zu Tee bei Emmy Destinn
19:30 hod. Pasinger Fabrik, München (viz pozvánka str. 7)
- so. 17.11.** **SKV Open – 14. ročník kuželkového turnaje**
17 hod. ASZ Altstadt, přihlášky u Dušana Pokorného (kontakt níže)
- stř. 05.12.** **Mikulášské koulení**
19 hod., ASZ Altstadt, s pohoštěním, organizují všichni
- po. 31.12.** **Silvestrovské setkání na Staroměstském náměstí**
11 hod. u Staroměstská radnice

A k tomu každou první středu v měsíci...

od 19 hod. pravidelné koulení v ASZ Altstadt, Sebastiansplatz 12

zVěstník vychází třikrát do roka. Redakce: Jitka Scholz, jitkascholz@aol.com. Uzávěrka 14 dní před termínem vydání. Texty a fotografie jsou redakční, pokud není jinak uvedeno. Přetisk je povolen s uvedením pramene.

SKV SOKOL
München

Sport- und Kulturverein Sokol München e.V. (VR 18462), založen 4. dubna 2004, člen Mezinárodního českého klubu. Adresa: SKV Sokol München e.V., c/o Jitka Scholz, Wittelsbacherstr. 12, D-82110 Germering, Tel. 089/840 26 39, Fax: 089/611 72 57, e-mail: jitkascholz@aol.com, www.sokol-muenchen.com. Další telefonní kontakty: Karel Pokorný

(starosta a pokladník) 089/611 72 57 – Dušan Pokorný (místostarosta a náčelník) 089/512 99 339. Bankovní spojení: Kreissparkasse München-Starnberg, IBAN: DE98 7025 0150 0360 4767 66, BIC: BYLADEM1KMS.